

Oponentský posudek

na disertační práci Mgr. Jitky Sýkorové

Teologické a religionistické aspekty vědeckého sporu „Babel-Bibel“

Mgr. Jitka Sýkorová si za téma své doktorské disertační práce zvolila zevrubné pojednání o známém vědeckém sporu týkajícího se původnosti textů Starého zákona (především Genese a její zvěsti o stvoření) známého pod označením „Babel-Bibel“. Tento spor, jehož základem jsou objevy textů v Mezopotámii, rozpoutal svými vyhraněnými přístupy německý profesor Friedrich Delitzsch.

Svou rozsáhlou práci rozčlenila autorka do celkem deseti tematických celků. V nich nejprve podává přehled dosavadních pramenů a literatury a zároveň formuluje cíle své práce a podává přehled její struktury. Na to navazuje stručný přehled vývoje asyriologie jako vědecké disciplíny s důrazem na německé prostředí.

Po těchto úvodních pasážích pak následuje již vlastní jádro práce: životopisné údaje o Friedrichu Delitzschovi, detailní rekapitulace Delitzschových tří přednášek a reakce na uvedené přednášky v Německu, Spojených Státech, Francii, Rakousku-Uhersku z odborných, protestantských, katolických a židovských kruhů. Velmi detailně se autorka věnuje ohlasům v českém prostředí z hlediska výše zmíněných skupin odborníků, protestantů, katolíků a Židů. Celou práci autorka zakončila velmi zajímavým pojednáním o antisemitských prvcích ve třetí Delitzschově přednášce. V samotném závěru rekapituluje autorka zevrubně výsledky svého bádání.

Připomínky k předložené práci.

K předložené disertační práci Mgr. Jitky Sýkorové nemám zásadní připomínky. Pouze co se týče řazení jednotlivých celků, domnívám se, že poslední oddíl o antisemitismu ve wilhelmovském Německu a v díle F. Delitzsche by měl být spíše než na konci práce součástí oddílu věnovanému reakcím v Německu. Zajímalo by mě, zda v Delitzschových postojích nehrál, alespoň do určité míry, jeho částečný židovský původ (jüdischer Selbsthass). Na základě reakcí v jednotlivých oblastech a kruzích by bylo užitečné shrnout přehledně možné existující shodné a rozdílné rysy.

Dále není podle mého názoru správná terminologie „primární a sekundární prameny“ a „primární a sekundární literatura“. Domnívám se, že mnohem jasnější je prosté dělení na „prameny“ a „literaturu“.

Možná, že by bylo vhodné připojit texty pojednávaných přednášek buď v originále, nebo v překladu jako přílohu práce. Též by možná bylo zajímavé pojednat více o zmíněném překladu přednášek od Antonína Kloudy.

Hodnocení práce.

Doktorská disertační práce Mgr. Jitky Sýkorové má ucelenou a logickou strukturu, drží se zadaného tématu a nikde od něho neodbočuje. Je založena na prostudování úctyhodného množství pramenů (včetně dobového tisku) a literatury jak vyplývá jednak z poznámkového aparátu, jednak z přehledu použitých pramenů a literatury. Pokud je mi známo, dosud nikdo nezpracoval shrnujícím a přehledným způsobem reakce na Delitzschovy přednášky a názory v různých oblastech a kruzích. Velmi zajímavá a přínosná je v této souvislosti pasáž o reflexi v českém prostředí. Obsahově se tedy nejedná o pouhou kompilaci, ale o práci, v níž autorka shromáždila a zhodnotila různorodé ohlasy na Delitzschovo pojetí. Toto je hlavní přínos práce.

Také po formální stránce odpovídá předložená práce všem požadavkům kladeným na doktorské disertační práce. Domnívám se, že by bylo vhodné práci v nějaké formě publikovat.

Na základě výše uvedeného hodnocení mohu konstatovat, že disertační práce Mgr. Jitky Sýkorové plně vyhovuje požadavkům kladeným na tyto práce, a proto jí doporučuji přijmout k obhajobě.

V Praze dne 27. června 2017.

Doc. PhDr. ¹¹Bedřich ¹²Nosek, CSc

katedra biblistiky a judaistiky HTF UK